

Hartelijk welkom in Phil, in het hart van onze historische binnenstad. Dat heeft u waarschijnlijk in uw wandeling hier naartoe wel gezien. Oude panden, zoals het Teylers Museum en de Grote of St. Bavokerk, hier beide om de hoek. En natuurlijk ons Stadhuis op de Grote Markt.

Wat bijzonder om u hier te mogen ontvangen voor het jaarlijkse NVVK-congres.

Haarlem is de stad van balanceren. We koesteren ons erfgoed, maar moderniseren waar nodig.

We vinden balans in een stad voor ondernemers en industrie, maar met veel ruimte voor kunst en cultuur.

Het is balanceren tussen een grote stad, maar met een menselijke schaal. En tussen inkomsten en uitgaven en tussen zorgen hebben en oplossingen vinden.

Ik neem u even mee terug in de tijd, naar het Haarlem uit de Gouden Eeuw. Het is vroeg in de ochtend. De zon komt op boven het Spaarne. Schepen worden gelost, handelaren roepen elkaar toe, het was druk op straat en overal was de geur van textiel, bier en grachten te ruiken. (Niet bepaald fris kan ik u vertellen.) De stad bruist.

Kunstenaars, drukkers, wevers, bollenkwekers, iedereen lijkt bezig te zijn met handel en de economische ontwikkeling van de stad. Sommige mensen profiteren flink en worden rijk. Maar dat geldt niet voor het overgrote deel van de bevolking....

Aan de randen van de stad wonen mensen die hun rekeningen niet kunnen betalen. Mensen die afhankelijk zijn van de kerk, van gilden, van familie. En wie geen vangnet heeft, kan rekenen op boetes, beslag of zelfs opsluiting.

Terwijl de rijkste families hun toevlucht zochten in buitenhuizen, op zoek naar ruimte en frisse lucht buiten de stad, waren arme mensen afhankelijk van de liefdadigheid om een plek in de stad te vinden.

In de 17^e eeuw tijd ontstond iets nieuws: het besef dat schulden een maatschappelijk vraagstuk zijn. Dat een stad pas echt sterk is als iedereen mee kan doen.

Instellingen zoals het Sint Jacobs Godshuis boden opvang aan armen, ouderen, reizigers en pelgrims. Er ontstonden hofjes, bekostigd door rijke inwoners. De vrouwen die er woonden kregen een afgepaste hoeveelheid brood en turf om warm te blijven. Mannen die zichzelf niet konden redden konden terecht in een oudemannenhuis. Deze liefdadigheidsinstellingen werden bestuurd door regenten uit de Haarlemse elite.

Het Frans Hals Museum is, op dit moment nog, gevestigd in een voormalig 17^e eeuws oudemannenhuis. Frans Hals is niet alleen een van de bekendste Haarlemse kunstenaars, hij is waarschijnlijk ook de bekendste arme man van Haarlem in die tijd.

Aan de hoeveelheid opdrachten die hij kreeg lag het niet. Want die waren talrijk! Ook in die tijd was Hals al zeer geliefd.

Naast dat hij misschien niet zo goed om kon gaan met geld, had hij ook 14 kinderen.

De stad Haarlem kende hem tegen het einde van zijn leven toen hij ongeveer 80 was een toelage van 200 gulden per jaar toe. Frans Hals werd zo beschermd door de stad voor wie hij veel betekende.

Frappant is dat hij in diezelfde periode een aantal van zijn meesterwerken schilderde: de regenten en regentessen. De mensen van wie hij financieel afhankelijk was...

We maken een sprong naar vandaag.

Een tijd waarin financiële problemen sneller lijken te ontstaan dan voorheen. In Haarlem zien we een stijging van 35% in het aantal inwoners dat schuldhulpverlening nodig heeft.

Niet omdat mensen onverantwoordelijk zijn, maar omdat de wereld om ons heen sneller verandert dan het inkomen.

Inflatie, coronaschulden, stijgende energielasten, pay-later-diensten...het stapelt zich op.

En dus moeten wij als stad opnieuw zoeken naar balans: hoe beschermen we inwoners zonder dat we ondernemers, bedrijven en woningcorporaties overbelasten?

Hoe bieden we rust zonder de verantwoordelijkheid weg te nemen?

Hoe zorgen we dat niemand tussen wal en schip valt?

In het afgelopen jaar hebben we belangrijke stappen gezeten de Basisdienstverlening. Het lokaal convenant overheden is getekend en wij hebben ons aangesloten bij VISH, de verwijzingsindex van de gerechtsdeurwaarders.

We investeren in cultuursensitieve trainingen, in datadeling en in samenwerking.

We hebben €0-regelingen voor inwoners zonder aflossingscapaciteit, zodat ook zij een echte nieuwe start kunnen maken.

Begeleiding stond al jaren hoog in het Haarlemse vaandel. In verschillende bibliotheken zijn er Buurtplaatsen ingericht. Mensen kunnen hier onder andere met geldzorgen of schulden terecht. En met Plinkr helpen we de hulpvragers op nog gestructureerde wijze hun financiële vaardigheden te versterken tijdens en na hun traject.

Binnen het Sociaal Domein werken we steeds meer integraal. Want geldzorgen of schulden staan zelden op zichzelf. Achter elke dossiermap op de computer zit een mens met een verhaal. En dat verhaal verdient een luisterend oor en een snelle aanpak.

Wie bij ons aanklopt, is geen categorie of een nummer. Wie bij ons aanklopt is een alleenstaande moeder die haar energierekening niet meer kan betalen.

Een zelfstandig ondernemer die na corona nooit meer echt op gang kwam.

Koppels die verleid worden door achteraf te betalen om toch met hun vriendenkring mee te komen.

Een werknemer met een nul-urencontract die elke maand opnieuw moet puzzelen om rond te komen.

Een jongere met mentale problemen en overzicht verliest in alle rekeningen.

Voor jongeren hebben we extra aandacht. We pleiten landelijk op het toevoegen van de achterstanden op telefoon- en internetabonnement aan vaste lasten. Juist voor deze jonge doelgroep. Want een gemiste betaling van €20 kan zomaar het begin zijn van een lange glijbaan.

We zien hoe snel jongeren in de problemen kunnen komen en wat dat betekent voor de toekomst. Om dit te voorkomen hebben we afgelopen jaar de 18-kaart ontwikkeld. Rond hun 18^e verjaardag krijgen alle Haarlemsen jongeren deze kaart, zodat zij en hun ouders weten wat er op hen afkomt qua kosten en wat je allemaal moet regelen. En we hebben een speciaal programma, gericht op jongeren: NewFuture.

Zoals veel steden heeft ook Haarlem voor inwoners met een laag inkomen de stadspas. Met de HaarlemPas kunnen zij gebruikmaken van veel regelingen, sport, cultuur en ondersteuning.

Ook inwoners voor wie we de schulden oplossen, krijgen automatisch de HaarlemPas. Na succesvolle uitstroom uit de regeling houden zij er nog dat gehele kalenderjaar recht op. Zo voorkomen we dat deze groep in een sociaal isolement belandt.

Onze beleidsvisie zet in op bestaanszekerheid, preventie en een sterke sociale basis. En met HATKA gaan we actief naar mensen toe: in scholen, kerken, moskeeën en buurthuizen. Want niet iedereen vindt vanzelf de weg naar de gemeente.

Maar hoe mooi dit verhaal ook klinkt, ook in Haarlem is het hierbij toch balanceren. Wij zijn al enkele jaren overgetapt van schuldbemiddeling naar *saneringskrediet, tenzij...* Dat geeft rust, overzicht en een kortere aflostijd. Maar het vraagt ook iets van onze partners.

Het nul-eurovoorstel is soms noodzakelijk, maar het schuurt. Het vraagt begrip, vertrouwen en samenwerking. Ook dat is balans.

En daarmee ben ik terug bij waar ik begon. Haarlem is een stad die al eeuwenlang zoekt naar evenwicht. Tussen verleden en toekomst. Tussen groei en bescherming. Tussen regels en menselijkheid.

U bent als professional en expert degene die elke dag naast inwoners staan en u bent onmisbaar in dat evenwicht. U helpt mensen niet alleen uit de schulden, maar zet ze terug in hun kracht.

Ik wens u een inspirerend congres toe, vol nieuwe inzichten en ontmoetingen. En ik hoop dat u zich vandaag thuis voelt in Haarlem. Want samen maken we de stad!

Diana van Loenen

Portefeuille:

- Werk en inkomen
- Minima en schulden
- Zorg, welzijn en volksgezondheid
- Cultuur

